

- En bevisst, autonom og rasjonel handling

Foreningen Retten til en verdig død mener at når legeassistert suicid foregår slik det skal, er det veloverveid og godt drøftet med kompetente fagfolk.

TEKST:

Øystein Helmikstøl

PUBLISERT 5. mars 2014

Ole Peder Kjeldstadli er styreleder i Foreningen Retten til en verdig død.

– Legeassistert suicid er en bevisst, autonom og rasjonell handling.

Dette sier styreleder Ole Peder Kjeldstadli i Foreningen Retten til en verdig død. For å distansere legeassistert suicid fra det vanlige, «det stigmatiserte selvmordet», benytter foreningen ofte betegnelsen «selvbestemt livsavslutning».

I Norge er selvmord avkriminalisert, men ikke bistand til selvmord. Dette vil Foreningen Retten til en verdig død endre på.

– Bistand til en ikke-kriminell handling er ikke kriminelt i Sverige. Derfor er heller ikke bistand til selvmord, med mindre du arbeider i helsevesenet, ansett som ulovlig, sier Kjeldstadli.

I diskusjonen om selvmordstall og rett til selvbestemt livsavslutning viser han til professor Niels Lynøe ved Karolinska Institutet i Sverige.

– Lynøe har funnet at om lag en fjerdedel av alle selvmord skjer blant personer over 65 år, mens Nederland, som tillater selvbestemt livsavslutning, har en av Europas laveste selvmordsrater i denne aldersgruppen.

Lynøe har ifølge Kjeldstadli også funnet at i Oregon, USA, hvor legeassistert suicid tillates, skrives det hvert år ut resept på dødelig medisin til om lag 150 pasienter som ber om det, men bare omtrent halvparten benytter resepten.

Det å vite at man kan få hjelp til å dø, gir fornyet styrke til å leve videre, ifølge Kjeldstadli.

Det å vite at hjelpen er en reell mulighet, virker beroligende. Erfaringene fra Sveits viser at det er flere som kommer til klinikker for å få hjelp til å dø, som reiser hjem med fornyet mot og styrke til å leve videre etter grundige samtaler med klinikkens eksperter, ifølge foreningen.

– Vissheten om at muligheten er der, er betryggende, sier styrelederen, som understreker at en lege som ser at helbredelse er nytteløst og som på den bakgrunnen medvirker til en veloverveid og lindrende livsavslutning, ikke bør straffes.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 51, nummer 3, 2014, side

TEKST:

Øystein Helmikstøl, journalist i Psykologtidsskriftet